

UDKAST

Kvælstof & Klima
J.nr. 2026 - 14375
Ref. DARESK
Den 17. august 2026

Afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 - ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er ikke omfattet af kravet om miljøvurdering

1. Afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (herefter SGAV) træffer hermed afgørelse efter miljøvurderingslovens¹ § 10 om, at den foreslåede ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² (herefter "ændringsbekendtgørelsen") ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering. Ændringerne af bekendtgørelsen er beskrevet under punkt 3 nedenfor.

Styrelsen vurderer, at det foreliggende forslag til ændring alene omfatter mindre ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og at forslaget derfor er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2 (se punkt 4 nedenfor). Styrelsen skal derfor træffe en screeningsafgørelse, hvori det vurderes, om de foreslåede ændringer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10.

Efter en screening af ændringsforslaget med gennemgang af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 9, vurderer styrelsen, at ændringen ikke har væsentlig indvirkning på miljøet (se punkt 5 nedenfor). Der er derfor ikke krav om miljøvurdering efter § 8, stk. 1.

2. Det retlige grundlag

Miljøvurderingsloven finder anvendelse på planer og programmer som defineret i lovens § 2, stk. 1, nr. 1., herunder ændringer til sådanne planer og programmer, jf. § 2, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at integreringen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelsen af planen, og dermed på et tidligt tidspunkt i processen, således at der kan tages hensyn til den miljømæssige indvirkning på et tidspunkt, hvor det fortsat er muligt at inddrage de miljømæssige aspekter i planens udformning.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, skal der gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis disse tilvejebringes inden for bl.a. landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2.

Hvis planen fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller alene angiver mindre ændringer i sådanne planer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis gennemførelsen af planen kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2.

En myndighed, der udarbejder eller vedtager en plan eller et program, skal snarest muligt foretage en vurdering af, om planen eller programmet kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 9.

Myndigheden skal herefter træffe afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet er omfattet af kravet om miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 10. Ved afgørelsen skal myndigheden inddrage de relevante kriterier i lovens bilag 3 og resultaterne af høringer af offentligheden, berørte myndigheder og berørte stater, jf. § 32.

3. Ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Ændringsbekendtgørelsen har til formål at implementere dele af IE-ændringsdirektivet, som blev vedtaget den 24. april 2024.³ Direktivets implementeringsfrist er den 1. juli 2026, men reglerne skal tidligst have virkning i 2030. På grund af folketingsvalg er ikrafttrædelsen af ændringsbekendtgørelsen dog 1. januar 2027.

En essentiel del af direktivet er de fælles driftsforskrifter, som skal gælde for alle IE-husdyrbrug. Disse forskrifter er vedtaget i juli 2026, men vil først træde i kraft senest den 1. september 2026, altså efter implementeringsfristen.

Derfor udgør nærværende ændringsbekendtgørelse andet led i implementeringen af direktivet (første ændringsbekendtgørelse trådte i kraft den 1. september 2026 og indeholder ikke de materielle krav knyttet til driftsreglerne, der har størst sandsynlighed for at have en indvirkning på miljøet. Når driftsreglerne er vedtaget, vil der blive udstedt en ny hovedbekendtgørelse og truffet en ny afgørelse om, hvorvidt der skal ske miljøvurdering efter miljøvurderingslovens § 10.

Nærværende ændringsbekendtgørelse har hjemmel i to nye bemyndigelsesbestemmelser, der forventes indført i husdyrbrugloven pr. 1. januar 2027. Udkast til lovforslag herom blev offentliggjort på høringsportalen den 12. juli 2026.⁴

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1785 af 24. april 2024 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald.

⁴ Udkastet kan findes på hjemmesiden <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/71218>

De foreslåede ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatter følgende:⁵

1) Forældelse af fordringer på erstatning

Det foreslås at fastsætte særlige regler om forældelse af fordringer, der er opstået som følge af fysiske eller juridiske personers overtrædelse af de af bekendtgørelsens regler, der implementerer IE-direktivet med efterfølgende ændringer, som har ført skade på menneskers sundhed.

Forældelsesfristen for disse fordringer er 3 år, dog således at forældelsesfristen regnes fra tidspunktet for skadens indtræden, medmindre fordringshaveren var ubekendt med fordringen eller skyldneren. I sidstnævnte tilfælde regnes forældelsesfristen først fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren (suspension af forældelsesfristen). Det foreslås ligeledes, at der ikke gælder en absolut frist for, hvornår forældelse af disse fordringer indtræder.

Herved vil dansk rets almindelige forældelsesregler fraviges. Forslaget indebærer således eksempelvis, at den absolutte frist på 30 år for forældelse af erstatningskrav, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 1, ikke skal gælde for de omfattede fordringer.

Reglerne har til formål at sikre, at IE-ændringsdirektivets særlige regler om forældelse implementeres korrekt i dansk ret. De følger systematikken i den tilsvarende bestemmelse i husdyrbrugloven, der i det omtalte lovforslag foreslås indsat som lovens § 75 b. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (§ 75 b) samt bemærkningerne hertil.

2) Nye sanktionsbestemmelser

Det foreslås at indsætte en række nye regler om sanktioner. For det første foreslås det at indsætte ”herunder menneskers sundhed” i straffebestemmelsen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 78, stk. 2, nr. 1, således at det tydeliggøres, at skade på menneskers sundhed bliver et hensyn, der kan tillægges vægt, når straffen for visse overtrædelser af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal fastsættes. Formålet er at sikre direktivnær implementering, ikke at ændre ved den gældende retstilstand.

For det andet foreslås det at tydeliggøre, at der ved udmåling af bødestraf skal lægges vægt på 1) husdyrbruglovens formålsbestemmelse og 2) – ved overtrædelse af de af bekendtgørelsens bestemmelser, der gennemfører IE-direktivet – hensynet til de mennesker eller det miljø, der er berørt af overtrædelsen, under hensyntagen til overtrædelsens indvirkning på målet om at opnå et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet. Her er formålet også at sikre direktivnær implementering, ikke at ændre ved den gældende retstilstand.

For det tredje foreslås det, at bødestraf for de alvorligste overtrædelser af bestemmelser, der gennemfører IE-direktivet, som er begået af en juridisk person,

⁵ Denne afgørelse beskriver ændringerne summarisk. Ændringerne kan ses i deres helhed i udkastet til ændringsbekendtgørelse på www.hoeringsportalen.dk.

maksimalt kan udgøre 3 pct. af den juridiske persons årlige omsætning i regnskabsåret før det år, hvori bøden er blevet pålagt.

Reglerne har til formål at sikre, at IE-ændringsdirektivets særlige sanktionsregler implementeres korrekt i dansk ret. De følger systematikken i den tilsvarende bestemmelse i husdyrbrugloven, der i det omtalte lovforslag er foreslået indsat som lovens § 91, stk. 2, nr. 1, og § 91, stk. 3-5. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4 (§ 91, stk. 2, nr. 1 og § 91, stk. 3-6) samt bemærkningerne hertil.

3) Overgangsregler, jf. § 2

Ændringsbekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2027, men reglerne får først virkning fra 2030 og frem, jf. § 2. Der er tale om en trinvis virkningsbestemmelse, så reglerne finder anvendelse for de største husdyrbrug (600 LSU eller derover) i 2030, de mellemstore husdyrbrug (400 LSU eller derover) i 2031 og øvrige IE-husdyrbrug i 2032.

4. Miljøscreening i stedet for miljøvurdering

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er omfattet af miljøvurderingsloven, fordi den fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser inden for landbruget, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1. Derfor er ændringsbekendtgørelsen også omfattet af loven, jf. § 2, stk. 2.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dog, at ændringsbekendtgørelsen ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, men i stedet kravet om miljøscreening. Dette skyldes, at ændringsbekendtgørelsen blot angiver mindre ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, andet led.

Herunder har styrelsen navnlig lagt vægt på, at de generelle driftsforskrifter, der må antages at have den største indvirkning for miljøet, ikke implementeres i ændringsbekendtgørelsen. Dette vil ske senere, hvor der vil blive truffet en ny afgørelse om screening eller miljøvurdering.

Indførslen af forældelsesbestemmelser vil, set i forhold til gældende ret, medføre en udvidet adgang for skadelidte borgere, der ønsker at kræve erstatning af et skadevoldende IE-husdyrbrug, såfremt betingelserne er opfyldte. Dette medfører dog ikke en indvirkning på miljøet.

På denne baggrund skal styrelsen vurdere, om ændringsbekendtgørelsen kan få eller kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet (screening), jf. miljøvurderingslovens § 9.

5. Ændringerne har ikke væsentlig indvirkning på miljøet

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer samlet, at ændringsbekendtgørelsen ikke har væsentlig indvirkning på miljøet, da ændringerne samlet set vil give anledning til ingen eller kun begrænsede

miljømæssige konsekvenser. Derfor medfører ændringerne ikke krav om miljøvurdering efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, jf. § 8, stk. 2.

Styrelsen lægger vægt på, at der hovedsageligvis er tale om mindre ændringer til den eksisterende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, og at disse ændringer i praksis vil have begrænset betydning. Derfor taler, at IE-ændringsdirektivets generelle driftsforskrifter først implementeres ved senere lov- og bekendtgørelsesændring.

Nedenfor følger en vurdering af de enkelte ændringer (se punkt 3 ovenfor) efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

5.1. Planernes og programmernes karakteristika

Herunder gennemgås de enkelte punkter i miljøvurderingslovens bilag 3, nr. 1, hvorefter der navnlig skal tages hensyn til følgende:

- a) i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler,*

Ændringerne vurderes at få begrænset praktisk betydning og har ikke betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser for husdyrbrug.

- b) i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki,*

Ændringsbekendtgørelsen udstedes med hjemmel i en række nye bestemmelser i husdyrbrugloven og ændrer således ikke i den grundlæggende godkendelses- og beskyttelsesstruktur.

- c) planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling,*

Formålet med IE-direktivet er at forebygge og begrænse forurening af luft, vand og jord fra industrien og landbruget. Dette er allerede implementeret i den gældende husdyrregulering.

Med IE-ændringsdirektivet tages endnu et skridt mod bedre miljøbeskyttelse, navnlig ved at indføre generelle driftsforskrifter for IE-husdyrbrug. Dette vil sandsynligvis forbedre miljøbeskyttelsen på EU-plan. Om driftsforskrifterne vil indebære en forbedring af den nationale beskyttelse er dog ikke sikkert, da Danmark overordnet set har strenge miljøkrav i forhold til andre medlemslande. Da indholdet af driftsforskrifterne endnu er ukendt, og da de ikke gennemføres ved ændringsbekendtgørelsen, har dette dog ikke relevans for nærværende ændringsbekendtgørelses indvirkning på miljøet.

- d) miljøproblemer af relevans for planen eller programmet*

Ændringsbekendtgørelsen er en del af den samlede regulering, der skal begrænse forureningen fra husdyrbrug.

- e) planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse).*

Ændringsbekendtgørelsen implementerer de dele af IE-ændringsdirektivet, der er mulige at gennemføre i umiddelbar forlængelse af implementeringsfristen. Når direktivets endelige omfang er kendt, vil den resterende implementering ske.

Styrelsen har vurderet, at ændringsbekendtgørelsen ikke har betydning for anden miljølovgivning, der stammer fra EU-retsakter. Det skyldes, at dens regler kun har betydning for regler, der gennemfører IE-direktivet.

Ændringsbekendtgørelsen ændrer ikke de materielle krav til udledning af kvælstof, fosfor, ammoniak eller andre forurenende stoffer fra husdyrbrug og ændrer heller ikke på de gældende regler om arealregulering, godkendelseskrav eller fastsættelse af vilkår efter husdyrbrugloven. Bekendtgørelsen indebærer således ikke en ændring af det gældende beskyttelsesniveau for natur, miljø og vand.

Særligt for regler om vandbeskyttelse vurderer styrelsen også af disse grunde, at ændringsbekendtgørelsen ikke medfører risiko for forringelse af overflade- eller grundvand, eller hindrer opfyldelsen af de fastsatte miljømål i vandområdeplanerne 2021-2027 samt tilhørende indsatsplaner. Styrelsen vurderer på den baggrund, at ændringsbekendtgørelsen er forenelig med bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikters § 8.

5.2. Kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt

Herunder gennemgås de enkelte punkter i miljøvurderingslovens bilag 3, nr. 2, hvorefter der navnlig skal tages hensyn til følgende:

- a) indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet*

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet. Her lægges vægt på, at de foreslåede ændringer ikke ændrer forholdene for godkendelse af husdyrbrug i forhold til situationen i dag.

- b) indvirkningens kumulative karakter*

Styrelsen vurderer, at de foreslåede ændringer ikke vil have indvirkning på miljøet med hensyn til indvirkningens kumulative karakter, da de hovedsageligvis omhandler mindre justeringer.

- c) indvirkningens grænseoverskridende karakter*

Styrelsen vurderer, at ændringsbekendtgørelsen ikke vil have indvirkning på miljøet med hensyn til indvirkningens grænseoverskridende karakter.

d) faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker)

Bekendtgørelsen fastsætter, at berørte personer kan kræve erstatning som følge af skade på bl.a. menneskers sundhed samt at regler om forældelse af sådanne fordringer. Styrelsen vurderer, at ændringen ikke vil have selvstændig betydning, men derimod potentielt kan have en afskrækkende og dermed præventiv effekt, der teoretisk kan skabe større incitament til at minimere faren for menneskers sundhed og miljøet.

e) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er allerede i dag gældende i hele Danmark, og ændringsbekendtgørelsen udvider således ikke dette område.

Den befolkningsgruppe, som kan blive berørt, udvides som følge af, at der fremover vil være flere IE-husdyrbrug, end der er i dag. Dette har dog ikke indvirkning på miljøet.

f) værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af:

- særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv
- overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier
- intensiv arealudnyttelse

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for særligt karakteristiske naturtræk, kulturarv, eller ved at overskride miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier, eller for intensiv arealudnyttelse, da ændringerne ikke ændrer ved den grundlæggende godkendelsesordning i husdyrreguleringen.

g) indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan, da ændringsbekendtgørelsen ikke ændrer ved regler, der beskytter disse områder eller landskaber.

6. Høring af berørte myndigheder m.v.

I henhold til miljøvurderingslovens § 32, stk. 3 nr. 1 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelsen af planen, høre berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse om, at der skal eller ikke skal foretages en miljøvurdering.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har i perioden fra den 17. juni 2026 til den 24. juni 2026 haft udkast til screeningsafgørelse i høring hos de relevante berørte myndigheder, jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 3, nr. 1.

Styrelsen har vurderet, at de berørte myndigheder i denne sammenhæng er Erhvervsministeriet, Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Naturstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen, Socialministeriet, Miljø- og Ligestillingsministeriet, Miljøstyrelsen, Fødevareministeriet og Sundhedsstyrelsen.

[afsnit om offentlig høring og indkomne høringssvar]

7. Klage- og søgsmålsvejledning

I henhold til miljøvurderingslovens § 48, stk. 1, kan afgørelser efter miljøvurderingsloven påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen er udarbejdet i henhold til. Forslaget til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er udarbejdet i henhold til husdyrbrugloven.

Afgørelsen kan derfor påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indgives skriftligt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse på Høringsportalen, det vil sige den [...].

Det bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis med hensyn til klagefrister er restriktiv. En klage, der er indgivet efter udløbet af klagefristen, vil normalt blive afvist, også selv om der er tale om en meget kort overskridelse.

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Klage er forbundet med klagegebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på kr. 900, mens virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr på kr. 1.800.

Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, vil Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som tager stilling til, om sagen undtagelsesvis vil blive fremmet.

Klage er som udgangspunkt ikke forbundet med opsættende virkning, men Miljø- og Fødevareklagenævnet kan træffe afgørelse herom, jf. § 53 i miljøvurderingsloven.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.